

TÖÖ & PALK

TALLINLASE KESKMINE PALK ON VÕROKA OMAST 64 PROTSENTI KÕRGEM

T Ö Ö ■ Järjest rohkem kutsekoolide lõpetajaid jääb tööta.

Eestis on liiga palju kutsekoole

GEA VELTHUT

Mart võttis pangast laenu ja pani käima oma õmblusfirma. Äri edenes hästi. Kliente ja tellimusi tekkis rohkem, kui perefirma täita jõudis, ja Mart otsustas tegevust laiendada. Uued ruumid renditud ja masinadki ostetud, tuli ette takistus, mida ta polnud osanud karta – Mart ei suutnud leida professionaalseid õmblejaid.

Kuigi Eestis on 91 kutsekooli, kus on võimalik õppida rohkem kui 150 eriala, kaebavad tööandjad oskustööliste ja spetsialistide puuduse üle. Enamik põhikoolide lõpetajaid pürib edasi õppima gümnaasiumi. Huvi kutsekoolide vastu on vähenenud. Ka ei tea-vita õpetajad lapsi kutsekoolide võimalustest piisavalt.

Praegu õpib Eesti kutseõppeasutustes ja keskerikoolides ametit üle 30 tuhande õpilase. Eelmise aasta septembris alustas õpinguid 12 704 õpilast. Seda on ligi tuhat-kond vähem kui 1996. aasta sügissemestril.

“Võibolla on Eestis liiga palju kutsekoole,” tõdes Haridusministeeriumi Kutsehariduse ja Tööhõive Seirekeskuse projektijuht **Tiina Annus**. “Paljudes koolides ei ole õpilaste vastuvõtuks mingit konkurssi, ka jätab õpetamise tase kohati soovida.” Olukorda aitaks Annuse sõnul parandada õpetatavate erialade ühtlustamine: esimesel aastal tuleks selgeks teha eriala põhitõed ja alles hiljem spetsialiseeruda kitsamale valdkonnale.

Tööhõiveameti andmetel on viimastel aastatel tunduvalt suurenenud äsja kutsekooli lõpetanud kesk-eriharidusega töötute arv.

“Üheks põhjuseks võib olla ka see, et mõned tööhõiveametid reklaamivad ennast koolides – registreerige ennast meil ja leiame teile töökoha,” ütles Annus. Samas tunnistab ta, et tööandjad ei ole kutsekoolide lõpetajatega rahul – liiga palju tuleb juurde õpetada. Siiski on tööandjad hakanud leppima sellega, et noori tuleb edasi koolitada. Koolide vilets tehniline tase ei võimaldagi harjutada uute masinate käsitlemist.

“Tööandjale on tähtsad noore põhioskused, tahe töötada ja õppimiseks valmis olla,” tõdes Annus.

Praegu ongi hakatud välja töötama riiklikku kvalifikatsioonisüsteemi, mida koolid õppekavade koostamisel silmas peaksid pidama. Kõige kaugemale on sellel alal jõutud meditsiini koolitamisel.

Kutsekooli lõpetajate massilise

NÕUTUD SPETSIALISTID: Häid oskustöölisi otsitakse Eestis tikutulega. Kel põhitõed teada ja tahtmine edasi õppida, sel pole tööpuudust karta.

Populaarsemad erialad ja kutsekoolid

Konkureerijaid ühele kohale	Eriala	Kool
6,9	Hotelli ja toitlustusettevõtte juhtimine	Tallinna Kommertsikool
6,3	Õigusteadus	Tallinna Majanduskool
4,6	Pangandus	Tallinna Majanduskool
4,6	Levimuusika	G. Otsa nim. Muusikakool
4,6	Fotograafia	Tartu Kunstikool
4,3	Rahandus ja krediit	Tallinna Majanduskool
4,3	Balletiartist	Tallinna Balletikool
4,3	Koolieelne kasvatus	Tallinna Pedagoogiline Seminar
4,2	Turismikorraldus	Olustvere Kõrgem Põllumajanduskool
4,2	Kunstiline kujundamine	Tartu Kunstikool

ALLIKAS: HARIDUSMINISTEERIUM

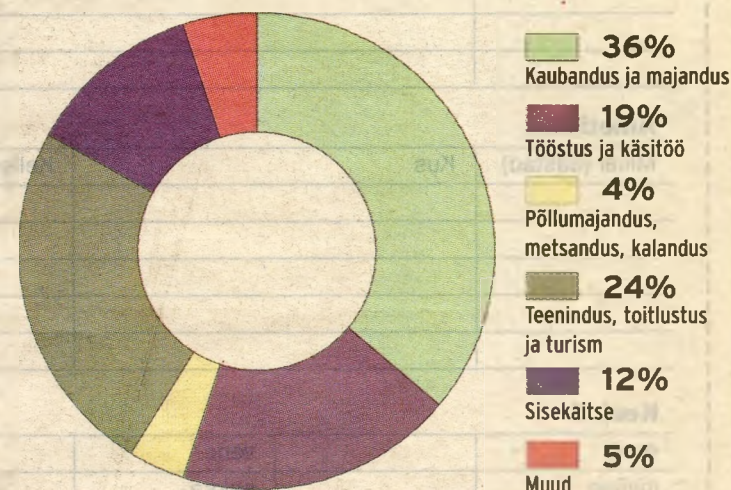
tööpuuduse ärahoidmiseks püüab riik erialade kaupa koole kontrollida. Igal aastal peavad koolid õpilaste arvu kooskõlastama kohalikus omavalitsuses ja piirkonna suurima potentsiaalse tööandja juures. Läbirääkimiste käigus otsustatakse, kui suure arvu õpilaste vastuvõttu riigikoolides finantseeritakse.

“Mõnes vallas on aga kutsekool ise ainus suur tööandja. Sellist kooli on väga raske sulgeda, sest siis jääks tööst ilma ka kooli

personal õpetajatest kuni koristajani välja. Juba omavalitsuse surve kooli säilitamiseks on niivõrd suur,” ütles Annus.

Mis ikkagi saab kutsekooli lõpetanud noortest? Tiina Annuse sõnul tahavad need õpilased, kes kohe pärast põhikooli ametit õppima asunud, enamasti edasi õppida. Põhikooli lõpetajate arv on vähenenud, enamasti edasi õppida. Põhikooli lõpetajate arv on vähenenud, enamasti edasi õppida. Põhikooli lõpetajate arv on vähenenud, enamasti edasi õppida.

Eriaralade valik kutsekoolides 1996. aastal

ALLIKAS: HARIDUSMINISTEERIUM

noored asuvad aga enamasti tööle.

“Riigil ei ole tagasisidet lõpetanute tööleasumise kohta, seetõttu on raske koostada kava, kui palju mingile erialale õpilasi vastu võtta,” ütles Annus. “Selles mõttes oli vana suunamise süsteem hea.”

Varem teevad oma valikud

eriala suhtes vene noored. Põhikooli baasil ametit õppima asunute seas on kõige populaarsemad maalri, koka ja sekretäri eriala, gümnaasiumi baasil tahetakse enim õppida hotellindust, pangandust ja õigust.